

PO KONGRESU DELAVSKIH SVETOV

Kako izvajajo kongresne sklepe v reških podjetjih

Takoj po kongresu so bili v okrajnem sindikalnem svetu na Reki, kakor tudi v občinskih sindikalnih svetih sestanki, ki so bili posvečeni izvajanju kongresnih sklepov. Na teh sestankih so razpravljali, kako bi začeli z izvajanjem sklepov kongresa delavskih svetov.

Sklenili so, da bodo izvajanje kongresnih sklepov izvedli v treh fazah.

Prvo fazo bi predstavljalo populariziranje kongresa in seznanjanje delavskih svetov in članov kolektivov z njegovimi sklepi. Ta faza se je že začela. V več

USTANOVITEV BIROJA ZA ZAŠČITO PRI DELU

Sekretariat za delo reškega okraja je na nedavni seji sklenil, da bo začel ustanovljati biroje za varnost delavcev pri delu. Ustanavljanje teh birojev se je že začelo. Ustanovljeni so že na primer v »Luki«, »3. maju«, »Torpedu« in še nekaterih podjetjih.

Naloga teh birojev je, proučevati delovna mesta, raziskovati poškodbe, ki na njih nastajajo in ugotavljati vzroke teh poškodb. Razen tega se bodo ukvarjali tudi s preventivnimi ukrepi, s katerimi bodo preprečevali nesreče pri delu. Prav tako bodo proučevali tudi problem tako imenovane profesionalne prekvalifikacije z raziskovanjem, koliko neko delovno mesto ustreza zdravstvenemu stanju delavca. Kolikor ne ustreza, bi delavca prestavili k drugemu delu.

Te biroje vodijo strokovnjaki podjetij, ki so za ta namen posebej usposobljeni. K delu birojev bo pritegnjenih tudi več zdravnikov, ki bodo proučevali profesionalne bolezni in skrbeli za medicinske preventivne ukrepe.

Rekonstrukcija pretežno iz skladov podjetja

Tovarna vezanih plošč in furnirja »Javor« v Pivki je bila ustanovljena l. 1951 iz več obratov na Pivki, Ilirski Bistrici, Prestranku in Baču. To je precej velik obrat lesne industrije Slovenije s precejšnjim deležem v proizvodnji.

Ze ob ustanovitvi nove tovarne je bila njen glavni problem rekonstrukcija in obnova večine obratov, ker so bile zgradbe, stroji in instalacije iztrošene. Izdelan je bil petletni plan obnove vseh dotrajanih zmogljivosti. Ze leta 1951 so se začele drve investicije v rekonstrukcije, ki so postajale naslednja leta čedalje večje.

Letošnji Praznik vstaje slovenskega naroda 22. julij so delovni ljudje Pivke proslavljali z otvoritvijo razširjene in modernizirane tovarne, ki razpolaga z modernimi napravami. Tovarna vezanih plošč in furnirja »Javor« v Pivki je investirala od leta 1951 do danes v rekonstrukcijo in obnovo svojih obratov več kakor pol milijarde din. Od tega so bila več kakor polovico sredstva kolektiva, ki so se nabrala v njegovih skladih.

podjetij, kakor so »Luka«, »Jadrolinija«, »3. maj«, »Jugolinija«, Tovarna papirja in druga, so ti sestanki že bili. Na teh sestankih niso načenjali problematike, ki jo je treba reševati v podjetjih v zvezi s kongresom, temveč so delegati podajali svoje vtise s kongresa in seznanjali člane delovnih kolektivov z njegovim delom in sklepi.

V drugi fazi dela, ki pa se ni še začela, bodo organizirali delovne sestanke z občinskimi sindikalnimi sveti in delavskimi sveti, kjer bodo po vsestranskem razpravljanju določili naloge, ki se postavljajo v zvezi z resolucijo. Na teh sestankih bodo podrobno analizirali gospodarsko in družbeno problematiko v okraju, kakor tudi probleme upravljanja.

V tretji fazi dela za izvajanje sklepov bodo imeli sestanke zastopnikov posameznih gospodarskih vej in strok. Na teh sestankih bodo razpravljali o problemih, ki so specifični za tisto vejo ali stroko. Na temelju resolucije bodo določili konkretne naloge, ki se postavljajo pred ustrezno vejo ali pred delovne kolektive. Te naloge bi razdelili naprej na posamezne gospodarske organizacije, delovne kolektive in ustanove in bi se lotili njihovega uresničevanja.

V zvezi s populariziranjem in obdelavo sklepov je zanimiv predlog delavskega sveta Tovarne papirja na Reki, katere delegat je bil navzoč na kongresu. Delavski svet te tovarne namreč misli, da en delegat s kongresa ne more, ker je

prisostvoval delu samo ene kongresne komisije, uspešno seznaniti delavske svete in delovne kolektive z delom kongresa in njegovimi sklepi, to je z delom vseh komisij. Zato predlaga, naj se skliče skupni sestanke, na katerem bi vsi delegati iz okraja seznanili delavske svete z delom vseh komisij, a ne samo ene. Na temelju take vsestranske diskusije bi lahko tudi opredelili in postavili naloge delovnih kolektivov.

Ta predlog je bil sprejet in bodo take sestanke organizirali. To bodo dejansko neke vrste majhni seminarji za člane delavskih svetov.

*

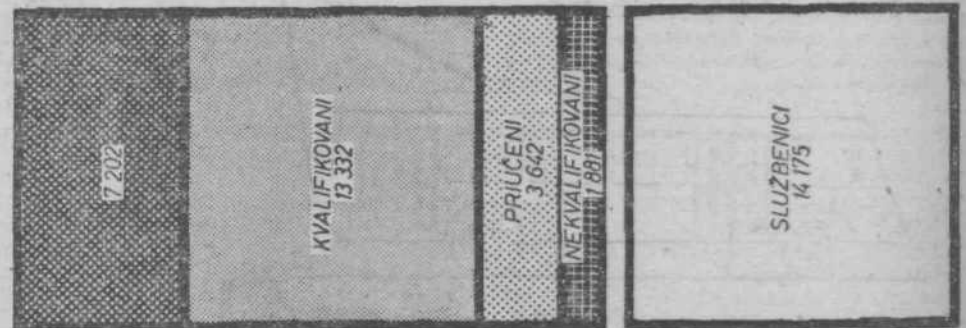
Če proučimo, kaj je bilo storjenega v reških podjetjih od kongresa do danes, vidimo, da se vendarle nekaj dela v zvezi s topomembno nalogo. To pa ne pomeni, da ni bilo mogoče storiti več. Vzrok, da kljub temu ni bilo storjeno več — kakor so nam povedali v okrajnem sindikalnem svetu — je v tem, da je nastopilo razdobje letnih dopustov in »ni nikogar od odgovornih v podjetjih«, kakor nam je rekel eden izmed članov predsedstva okrajnega sindikalnega sveta. Zato je bila druga in tretja faza dela pri izvajanju sklepov odložena na čas po dopustih.

Se nekaj. Zdi se nam, da je delo v zvezi z izvajanjem sklepov postavljeno nekako preveč shematsko. Zakaj recimo, v tako imenovani prvi fazi, na kateri je govora o sklepih, ne bi mogli hkrati ugotoviti tudi določene pereče probleme kolektivov, v zvezi z njimi pa tudi naloge. In zakaj, recimo, ne bi mogli takoj začeti z reševanjem teh problemov in nalog, ne da bi čakali, da se konča tako imenovana »tretja faza« po dopustih.

Izvajanje kongresnih sklepov nikakor ni kampanja, ki traja od danes do jutri, temveč dolgoročna in stalna naloga, s katero je treba takoj začeti, izvrševati pa jo postopno po dejanskih možnostih.

D. V.

ČLANI UPRAVNIH ODBOROV PO KVALIFIKACIJAH IN STROKOVNI IZOBRAZBI

Risba kaže strokovno izobrazbo in kvalifikacije članov upravnih odborov podjetij. Iz nje je razvidno, da je od 40.257 članov upravnih odborov, kolikor jih je vseh skupaj, 26.057 ali 64,8% delavcev, ostalih 14.175 pa so uslužbenci. Od delavcev, ki so člani upravnih odborov, je največ kvalificiranih (51,2%) nato visokokvalificiranih (27,6%), priučenih 14%, a najmanj je nekvalificiranih — le 7,2%.

To so skupni podatki za vse veje gospodarstva. Če pa pogledamo posamezne veje gospodarstva, tedaj dobimo naslednjo sliko: od delavcev, ki so člani upravnih odborov, imajo največ visokokvalificiranih obrt (42%), nato podjetja za promet in zveze (36,8%), gradbeništvo (35,8%) ter industrija in rudarstvo (26%). Najmanj visokokvalificiranih delavcev v upravnih odborih pa imajo kmetijske organizacije (5,5%) in gozdarstvo (7,3%).

Kvalificiranih delavcev v upravnih odborih je največ v gozdarstvu (61%), nato v trgovini in gostinstvu (60,2%), industriji in rudarstvu (52,4%), v podjetjih za promet in zveze (51,3%) in gradbeništvu (50,8%). Na drugi strani pa ima kmetijstvo prav tako najmanj kvalificiranih delavcev v upravnih odborih (32%). Nato sledijo komunalna podjetja (z 39,6%) itd. Manjše število kvalificiranih in visokokvalificiranih delavcev v kmetijskih organizacijah izvira iz strukture dela na vasi, ker dela v tej veji najmanj kvalificiranih delavcev.